

Det store Puslepillet

Studieoppgaver – 5

Studieoppgaver til boka «Det store puslespillet» av Hans J. Sagrusten, Verbum Forlag 2014 fra bibel.no/det-store-puslespillet

Hvordan kan vi vite hvor gammelt et bibelsk manuskript er?

Mål

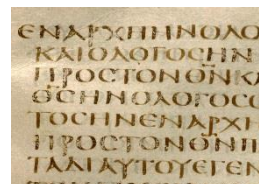
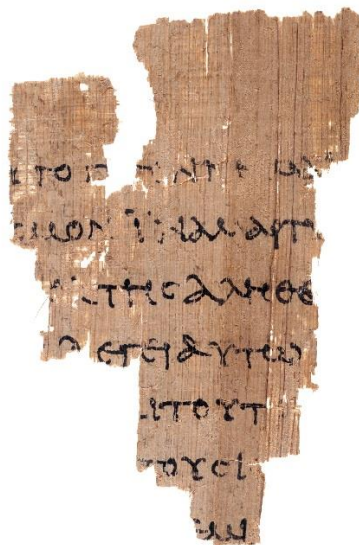
Å få kjennskap til hvordan antikke manuskripter blir datert.

Innledning

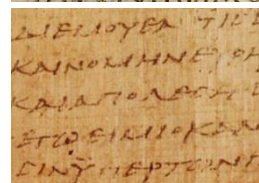
Papyrus 52, det lille papyrusfragmentet på bare 9 x 6 cm som Colin H. Roberts oppdaget i 1934, ble datert ved å sammenligne håndskrifta med andre dokumenter. Denne måten å datere manuskripter på kalles *paleografisk metode*. Klarer dere å plassere håndskrifta i riktig århundre?

Øvelse

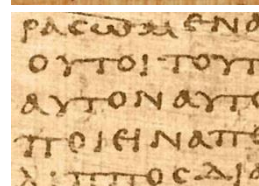
Sammenlign manuskriptet til venstre med de fem skriftprøvene til høyre:

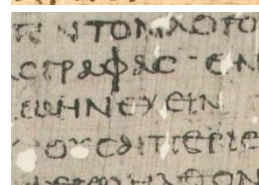
Codex Sinaiticus
Ca. år 350 e.Kr.

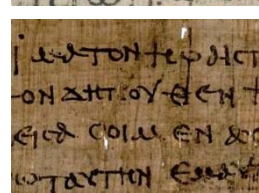
Papyrus 45 Ca.
år 250 e.Kr.

Papyrus 66 Ca.
år 200 e.Kr.

Papyrus Egerton 2
Ca. år 150 e.Kr.

Papyrus Oxy. 2533
Ca. år 100 e.Kr.

- Hvilken av de fem skriftprøvene synes dere umiddelbart ligner mest på Papyrus 52?
- Prøv å finne de samme bokstavene på flere av skriftprøvene. Legg merke til detaljer i skrivemåten. Hvilken skriftprøve ligner mest på papyrus 52?
- Kan dere ut fra de fem skriftprøvene foreslå et tidsrom da dere mener håndskrifta på Papyrus 52 hører hjemme?

Til samtale

Gamle manuskripter kan dateres på to ulike måter. Karbon 14-datering er lite brukt på manuskripter, fordi *paleografisk* metode er like nøyaktig. Begge metodene er beskrevet i boka, på side 136-138.

1. Hvilken metode å datere manuskripter på synes dere virker mest pålitelig?
2. Hvordan har håndskrifta utviklet seg i Norge de siste århundrene? Hvordan er håndskrifta i gamle brev, sammenlignet med dagens?
3. Hvilken av de fem skriftprøvene på forrige side synes dere hadde mest til felles med skrifta på Papyrus 52? Prøv å begrunne svaret deres ved å vise til detaljer i skriftbildet.
4. Kan dere ut fra sammenligningen bli enige om et tidsrom da dere tror at Papyrus 52 kan være skrevet?
5. Slå opp dateringa av Papyrus 52 på side 138 i boka. Hvordan samsvarer denne dateringa med deres egen?
6. Hva har dateringa av Papyrus 52 å si for deres syn på Bibelen? Har det noe å si for dere hvor gamle de eldste manuskriptene til Bibelen er? Hvorfor/hvorfor ikke?

Fra boka

Les «Det store puslespillet» del 3 – side 136-138